

Zaznělo na 10. kongresu Medicíny pro praxi v Hradci Králové, 30.–31. května 2025

Jak na bolest? Role nesteroidních antirevmatik v léčbě bolesti

Zpracováno na základě přednášky MUDr. Šimona Kozáka

Klinika anesteziologie a resuscitace 3. LF UK a FNKV, Praha

Typům bolesti a její léčbě ve 3 stupních byla věnována přednáška na Kongresu Medicíny pro praxi, který proběhl 30.–31. května 2025 v Hradci Králové. MUDr. Kozák se zaměřil na management bolesti počínaje medikamentózním přístupem až po možné intervenční zákroky. Zmínil mimo jiné i využití nesteroidních antirevmatik (NSA) a jejich rozdělení na neselektivní, preferenční a selektivní inhibitory COX1-/COX-2. Vyzdvihl výhody preferenčních NSA, která vykazují nižší riziko poškození sliznice žaludku a současně nejsou spojena s rizikem kardiovaskulárních nežádoucích účinků, jako některá selektivní NSA. Jedním ze zástupců preferenčních NSA je aceklofenak, jehož výhody zahrnují rychlý nástup účinku, možnost chronického podávání a průnik do synoviální tekutiny, což je důležité u pacientů s bolestmi pohybového aparátu, kteří v algeziologických ordinacích převažují. Zazněly kazuistiky 3 pacientů léčených aceklofenakem s popisem výsledného analgetického efektu, příznivého bezpečnostního profilu a s otázkou možnosti jeho podávání u pacientů léčených warfarinem. Jak podotkl: „Léčba chronické bolesti je dlouhá cesta, nezřídká s celoživotním leadershipem pacientova zdraví.“

Základní klasifikace bolesti – nociceptivní, neuropatická a nociplastická

Klasifikace i management bolesti se vyvíjí. Vedle nociceptivní a neuropatické bolesti se poslední roky prosazuje nová kategorie nociplastické bolesti vycházející z plasticity mozku. Nociplastická bolest je typ chronické bolesti, která vzniká změnou vnímání bolesti v centrálním nervovém systému, a to i přesto, že není jasný důkaz o poškození tkáně, které by nociceptory aktivovalo, nebo o onemocnění somatosenzitivního systému. Předpokládá se, že bolestivé vjemy zde vznikají na centrální úrovni, kde jsou různým způsobem modifikovány. Pacientů s centrálním nociplastickým podílem bolesti přibývá, což činí z léčby bolesti stále komplexnější problém a mění přístup k terapii těchto nemocných.

Léčba bolesti ve 3 stupních (1)

Základem léčby bolesti je farmakoterapie. Postupuje se podle analgetického žebříčku, kdy při 1. stupni (mírné) bolesti se podávají neopioidní analgetika, při 2. stupni (středně silné) bolesti slabé opioidy (dihydrokodein, kodeinová analgetika, tramadolová analgetika) + neopioidní analgetika a při 3. stupni (silné) bolesti silné opioidy ± neopioidní analgetika. U každého stupně lze využít koanalgetika. Intervenční léčba nepředstavuje v současné době 4. stupeň léčby bolesti, ale využívá se při správné diagnostice dle indikace již v dřívějších stupních.

Nesteroidní antirevmatika v léčbě bolesti

Nejčastěji předepisovanými léky v algeziologii jsou nesteroidní antirevmatika (NSA).

DECLARATIONS:

Declaration of originality:

The manuscript is original and has not been published or submitted elsewhere.

Conflict of interest:

Not applicable.

Consent for publication:

Not applicable.

Cit. zkr.: Med. Praxi. 2025;22(4):275-278

Článek přijat redakcí: 28. 8. 2025

MUDr. Zuzana Zafarová

zafarova@seznam.cz